

AIIDAI

DIENOS INFORMACIJA

Munch., Freimano stovykla, Firmadienis, 1946. VII. 2. /III m./ Nr. 268/305

Iš Sąjunginių Tautų konferen- cijos

Naujorkas. Sąjunginių Tautų konferencija įtemptai tebedirba. Svarstant ginklavimosi suvaržymus, Molotovas netikėtai pritarė nusiginklavimo klausimui. Jis pareikalavo ne tik nusiginkluoti ir sunaikinti atomines bombas, bet ir įvesti nusiginklavimo kontrolę. Tuo staigiu rusų nuomonės pasikeitimu visi buvo nustebinti ir pradėjo tikėti, kad po sunkių ir ilgų derybų vis dėlto pavyks taikę įgyvendinti. Britų delegatas pareiškė, kad nusiginklavimas, įskaitant atominių bombų sunaikinimą ir jų vartojimo uždraudimą, nėra įmanomas, jei visi kiti ginklai, kaip tolimojo apšaudymo raketos, nebus uždrausti. Toliau britų delegatas pareiškė, kad nusiginklavimo kontrolėje negali būti jokios veto teisės, nes palikus veto teisę ir šiuo klausimu, nusiginklavimo problema paliks neišspręsta.

JAV delegatas Conally pareiškė, kad jis savo politinę misiją esąs JAV sutiks nutraukti atominių bombų gamybą ir sunaikins esamas, tik tuo atveju, kai nusiginklavimo kontrolė tikrai ir užtikrintai pradės veikti, kai saugumas bus visiškai garantuotas.

Prancūzijos atstovas pritaria visų ginklų rūšių kontrolei, o Kinijos delegatas sutinka atsisakyti veto teisės nusiginklavimo klausimu, jei ta pati padarys ir kitos didž. valstybės. Molotovas vis dėlto ir toliau pareikalavo veto teisę palikti nepaliate.

Užsienių reikalų ministrai vis dar svarsto Triesto klausimą ir taikos sutarčių projektus. Nors ir sunkiai, bet palengva vis stumiasi pirmyn.

Pietų Afrikos reikalavimas prijungti Pietų-Vakarų Afriką 12 balsų prieš 6 buvo atmestas.

Sekmadienį ir pirmadienį numatyta ir toliau diskutuoti nusiginklavimo klausimus. Užsienių reikalų ministrai mano, kad per 14 dienų jau baigs svarstyti taikos sutarčių projektus.

Kovos Graikijoje

Atėnai /AP/. Oficialiam vyriaus-

prie Turkijos pasienio 20 sukilėlių, jų tarpe „kapitonas Stalipas“ paimta į nelaisvę ir daug nukauta. Komunikate rašoma, kad „kapitonas Stalipas“ ant dešinės rankos turi išstatuiruotą įrašą „kapitonas Stalipas“. Be to, 250 sukilėlių apsupta Soufilo apskrityje, prie Turkijos pasienio. Didelis susirėmimas įvyko tarp sukilėlių ir vyriausybės 2-sios ir 14-tosios divizijų prie Larisos. Sukilėliai labai nukentėjo. Keletas paimta į nelaisvę.

Įvyko ir 3 mažesni susidūrimai Geležinkelio tiltas tarp Salonikų ir Kilkio, vidurinėje Makedonijoje išsprogdintas.

Čiankaišekas atsistatydino

Nankinas /S. a. S. /. Lapkričio 28 d. maršalas Čiankaišekas pareiškė Kinijos Tautiniam Susirinkimui baigęs. Jis buvo be galo susijaudinęs, kai sakė atsisveikinimo kalbą. „Nuo šiandien Kuomintango partija perduoda kinų tautai politinę galią ir atsakomybę. 20 metų aš dirbau tautai ir valstybei, bet ne savo asmeninėms ambicijoms“ pareiškė Čiankaišekas. „Man jau 60 metų. Mirus Sunjatsenui, man ištisus 20 metų buvo patikėti vyriausybės įgaliojimai. Dabar, kada Tautinis Steigiamasis Susirinkimas perėmė valdžią, aš nebeturiu daugiau jokių politinių pareigų“. Kadangi naujosios Kinijos konstitucijos projektas numato prezidento galią daug didesnę, negu kitų kraštų prezidentams yra suteikta, Čiankaišekas pareiškė: „Todėl mes turime žiūrėti, kad valstybės prezidentas tinkamai naudotųsi savo galia ir užtikrintų, kad mūsų sistema nevirstų automatinio režimu“. Jis kvietė visus atstovus rūpestingai ir nuodugniai apsvarstyti konstitucijos projektą. Čiankaišeko kalba buvo sutikta karštais plojimais.

Čiankaišėkas savo kalbą baigė šiais žodžiais: „Kiniečių tauta turėjo būti valstybiškai auklėjama, nes ji neturėjo jokio patyrimo savivaldoje“. Kaip žinoma, Kominternas partijai ir komunistams nepasisekė susitarti ir skilimas pasidarė dar didesnis. Čiankaišėko karinėmis laikosi paliaubų sutarties, o komunistai kariuomenę ir plečia savo ofensyvą šiaurės Kinijoje ir Mandžurijoje.

JAV Užsienių reikalų vice ministras Benton vyksta į Maskvą

Berlynas /S.A.S./. JAV užsienių reikalų vice ministras informacijų ir kultūros reikalams Benton lapkričio 30 d. išvyko į Maskvą, lydimas Bowles, buvusio kairių kontrolės direktoriaus. JAV Užsienių Reikalų Ministerija pareiškė, kad Benton ir Bowles neoficialiai palankys Maskvoje JAV pasiuntinį Bodell Smith.

Vice ministras Benton, kaip pranešama, nori pagerinti sąlygas JAV laikraštininkams įvažiuoti į Sovietų Sąjungą.

Egipto karalius priėmė Montgomerį

Kairas. /AP/. Karalius Farukas savo rūmuose priėmė britų imperijos generalinio štabo viršininką, feldmaršalą Montgomerį.

Pasikėsėsinimas prieš „stadniką“ nebuvo politinis

Naujorkas /S.A.S./. Byrnes lapkričio 28 d. oficialiai paneigė Ukrainos Užsienių reikalų ministro Manuilevskio tvirtinimą, kad pasikėsėsinimas prieš Ukrainos atstovą „stadniką“ buvo „iš anksto apgalvotas politinio pobūdžio pasikėsėsinimas“.

Byrnes parašė Manuilevskui oficialų laišką, kuriame sako: „Aš žinau, kad Tamsta džiaugsitės sužinojęs, jog policijas viršininko nuomone, kuri remiasi įvykių mačiusiųjų liudijimų parodymais, pasikėsėsinimas prieš Ukrainos delegacijos narius nebuvo iš anksto apgalvotas ir nesiekta jų nužudyti, kaip Tamsta bijojote“. Kaip žinoma, Naujorko policija neseniai išaiškino, kad „stadnikas“ gastronomijos krautuvėje todėl bandė šovė, kad jis nemokėdamas angliškai, nesuprato banditų įsakymo, o Manuilevskis tvirtino, kad „stadnikas“ šautas politiniais sumetimais.

- Roma. Popiežius Pijus XII priėmė Lenkijos primą kardinolą Hlondą.

- Sofija. Naujasis Bulgarijos ministras pirmininkas Dimitrovas savo paskutiniame pareiškime išreišė pretenzijas į Graikijos teritoriją ir pareikalavo išėjimo į Egejaus jūrą. Toliau jis pareiškė: Bulgarija norinti gerų santykių su visomis valstybėmis, o ypač su Rusija ir Amerika. Tai jo vyriausybės tikslas.

Paryžius. Prancūzijos socialistai susirenka antradienį apsispręsti bendradarbiavimo klausimo su komunistais. Nuo to pasitarimo priklausys, ar socialistai sudarys koalicinę vyriausybę su komunistais.

- Londonas. Britų delegatas Sąjunginių Tautų konferencijoje Noel Baker grįžo į Londoną. Grįžęs jis pareiškė, kad Naujorko vyktas tieji pasitarimai daugiau davė negu buvo tikėtasi.

- Vašingtonas. Anglikasių streiko padėtis tebėra neaiški. Kasyklų savininkai veda derybas su streiko organizatoriumi Lewis ir nori pradėti darbą. Be to, verbuojami savanoriai darbininkai anglių kasykloms.

- Haaga. Olandijos vyriausybė paskelbė pareiškimą, kuriame sako, kad dar nelaikas sudaryti Europos valstybių federaciją, kuria siūlo Churchillis. Be Rusijos ir Anglijos dalyvavimo, tokia Europos valstybių sąjunga nėra galima. Dėl Vokietijos ateities Olandijos vyriausybė pareiškė, kad ji negalinti pritarti tokios Vokietijos atkūrimui, kuri vėl grėstų taikai, tačiau ir nenorinti, kad Vokietija būtų palikta be jokių gyvenimo perspektyvų.

Pranešimai - skelbimai

- Knygų leidykla Sudavija tik ką išleido Dr. J. Matuso „Vidurinių Amžių Istorija“. Lietuvių švietimo įgaliojimo Ig. Malinausko rekomenduojama vadovėlių gimnazijoms. 128 pusl. kainą RM 8,- Gaunama Freimano stovykloje C IV - 6 kamb.
- Keičiamas smuikas /gerame stovyje/ į naują rankinį laikrodį. Freimano stovykla, C IV - 6 kamb.
- Ieškoma pirkti gera rašomoji mašinėlė. Siūlyti „Aidų Dienos Informacijos“ redakcijai.